

DE STAD VAN BASALT

Guido Eekhaut

Leesfragment

Blz 28 t/m 34

Bij het ontwaken blijkt de matroos nog steeds afwezig. Zijn drie makkers hebben er geen idee van waar hij naartoe is. Ik vertel dat hij na mij de tent heeft verlaten, maar meer heb ik over zijn verdwijning niet te zeggen. We roepen zijn naam – Timothy, heet hij – maar hij daagt niet op. Wat kunnen we doen? Niets. Hopelijk is hij teruggekeerd naar het basiskamp. Daar zal kapitein Spriet niet blij mee zijn.

Voorlopig zit er niets anders op dan onze weg voort te zetten. Dat doen we na het ontbijt en het afbreken en wegstouwen van de tent en de slaapzakken. We proberen dezelfde richting aan te houden, onder leiding van Sam. De matrozen zijn duidelijk niet onder de indruk van haar, maar des te meer van het feit dat ze het landschap niet kunnen zien. Ze kijken elkaar regelmatig aan, en soms fluisteren ze onder elkaar. Ik weet wat ze willen: ze willen terug naar de kust. Het zijn zeevaarders. Ze hebben een weids uitzicht over de oceaan nodig. Hier, in de mist, voelen ze zich gevangen. Ze voelen zich bedreigd. Misschien is dat wat aan Timothy knaagde en is hij op goed geluk teruggegaan naar het basiskamp.

Dan gebeurt er eindelijk wat. Voor ons in de mist doemt plots een zwarte vlek op. We lopen die richting uit en ontdekken dat het een grote, rechthoekige en rechtopstaande steen is, duidelijk door mensen gemaakt: hij is gewoon veel te regelmatig om natuurlijk te zijn. De steen is drie meter hoog, bijna even breed en een halve meter dik. Misschien steekt hij metersdiep in de bodem, dat is niet duidelijk.

‘Dit is niet van natuurlijke oorsprong,’ bevestigt Sam Bekkering, en voor het eerst spreekt iemand van ons met zijn gebruikelijke stem in plaats van te fluisteren. Ze loopt om de steen heen. ‘Ik zie geen merktekens of inkervingen. Ik had graag een opschrift gehad, zelfs in een taal die ik niet kan lezen.’

Ze beweegt haar handen over de steen. 'Basalt, denk ik,' zegt ze. 'De steen is helemaal glad en gaaf, wat erop wijst dat iemand die bewerkt heeft.'

'Iemand heeft de steen hier achtergelaten,' zeg ik. 'Maar dat moet veel moeite gekost hebben. En waar komt die vandaan? Ik heb hier tot nog toe geen zwart basalt gezien. Dit lijkt me er ook niet de omgeving voor. Er is geen vulkanische activiteit in de buurt.'

Sam reageert daar niet op, maar maakt aantekeningen in haar boekje.

'Slaan we hier het kamp op?' stel ik voor.

Ze kijkt me aan. 'Het is niet eens middag. Nee, we trekken verder. Als er één steen als deze is, zijn er misschien meer.'

Dan roept een van de matrozen ons. Hij heeft iets anders gevonden. Hij wijst naar de bodem, waar ik eerst alleen maar zwarte vegen zie, tot ik beseft dat de mist mij parten speelt. Het is bloed. Een bloedspoor, enkele meters lang. Aan het begin en aan het eind ervan is niets te zien. Geen lijk te bekennen. Een lijk zou misschien opheldering brengen, vooral als het dat van Timothy was. Dan konden we aannemen dat hij door een beer was overvallen. Nu is er alleen maar dat bloed. En geen spoor van Timothy.

Niemand van ons is geneigd om zijn naam nog te roepen. Ik weet wat iedereen denkt: we kunnen maar beter niet te veel aandacht op ons vestigen. Wat in de mist schuilgaat, willen we niet dichterbij lokken.

Omdat we niet anders kunnen, trekken we verder. Gaandeweg lijkt de mist op te trekken en kunnen we wat verder kijken, al valt er weinig of niets te zien. We lopen nog een halfuur door, en vinden dan een hele rij stenen, identiek aan de eerste. Ze staan ruwweg op een

rij, met hun vlakke voorkant naar ons gekeerd. Ze doen me denken aan grafstenen op een kerkhof. Dat is op zich al griezelig genoeg.

'Er bestaat geen twijfel meer,' zegt Sam. 'Deze stenen zijn hier door iemand geplaatst. Kijk maar, een nette rij. Zoiets doet de natuur niet.' Ze gaat aan het werk met een rolmeter, maakt aantekeningen en neemt ook foto's. 'Ik denk dat ze kunstmatig gesneden zijn, en zorgvuldig neergezet. Daarvoor is zwaar materiaal nodig. Dat kan niet zomaar met de hand.'

'Kunnen de leden van de vorige expeditie dit gedaan hebben?'

Ze trekt een gezicht en schudt het hoofd. 'Dat lijkt me onwaarschijnlijk. Ze hadden daarvoor niet de nodige middelen aan boord. En waarom zouden ze dat doen? Trouwens, zo te zien staan die stenen hier al heel lang.'

'Hoelang?'

Ze kijkt me aan. 'Dat kan ik niet zeggen. Misschien duizenden jaren. Ik weet het net zomin als jij.'

Ik merk dat de matrozen niet op hun gemak zijn. Ze kijken rond alsof ze onverwacht bezoek vrezen. Dat lijkt me belachelijk. Levende wezens hangen hier niet rond, omdat er geen voedsel is. Maar wat verklaart dan de verdwijning van Timothy en vooral het bloedspoor?

Sam wil verder trekken, en dat doen we dus. Tegen de middag kijken we naar een weids en troosteloos landschap, terwijl de mist zich ver achter ons bevindt. Een verbetering wil ik het niet echt noemen, maar de matrozen lijken zich nu wat meer op hun gemak te voelen. Dan stijgt het landschap langzaam en moeten we tegen een lange helling op.

We besluiten halt te houden en er wordt opnieuw gegeten. Ik kijk de voorraden na. We hebben nog voor vier dagen, maar ik moet

natuurlijk rekening houden met onze terugkeer. Dus zeg ik tegen Sam Bekkering dat we nog tot morgenmiddag door kunnen gaan. Als we dan nog niets belangrijks gevonden hebben, keren we terug. We keren hoe dan ook terug, wat er ook gebeurt. Ook zonder de vermiste matroos. Nergens is hier water en voedsel te vinden. Nooit eerder heb ik zo'n troosteloos en leeg landschap gezien.

Een uur nadat we onze tocht hebben voortgezet, staan we plots boven op een heuvelrug. We kijken nu naar een landschap dat zich enkele honderden meters onder ons uitstrekt. Wat we zien, beneemt ons de adem. Geen van ons heeft er woorden voor.

3

Het is de stad uit de berichten van de vorige expeditie. Maar het is geen stad zoals wij die kennen, of zijn gaan verwachten. Zelfs zij die de meest exotische plekken van de menselijke beschaving hebben gezien, kunnen dit nergens mee vergelijken. Dat blijkt ook meteen wanneer ik de reacties van de andere zeelieden hoor.

Om te beginnen zijn de gebouwen hoog. Ze steken vele tientallen meters boven het landschap uit. Allemaal bestaan ze uit dezelfde zwarte basaltblokken die we eerder zagen, netjes op elkaar gestapeld. Maar het meest verontrustende eraan zijn niet zozeer hun afmetingen, want we hebben allemaal hoge gebouwen genoeg gezien in steden als Boston en Philadelphia. Het gaat om hun proporties, daar is iets mis mee. Want de deur- en raamopeningen zijn makkelijk tien meter hoog en meerdere meters breed, alsof er een ras van uitzonderlijk grote mensen heeft gewoond.

Maar restanten van deuren, deurposten, raamlijsten of wat dan ook zijn niet te bekennen. De gebouwen zijn als lege schedels die ons aanstaren. Ze lijken ouder dan om het even welke ruïnes ik ooit zag in Cambodja, Egypte of Irak.

'Geen mens kan dit gebouwd hebben.' Dat is wat Sam zegt, met ontzag in haar stem. Ook zij is danig onder de indruk, en met reden.

De matrozen, die niet eerder over het bestaan van deze stad gehoord hebben zoals Sam en ik, staan fluisterend bij elkaar. Ze gluren naar ons, naar de stad zelf, naar elkaar. Ik kan al raden waarover

ze het onder elkaar hebben. Ze beseffen dat ze niet alles te horen hebben gekregen wat deze expeditie aangaat. En nu zullen ze mij wantrouwen, maar daar is niets aan te doen.

Sam stelt voor dat we de heuvel af lopen en de stad van dichterbij gaan bekijken, maar daar hebben de matrozen duidelijk geen zin in. Nee, zij willen met deze stad, of wat het ook is, niets te maken hebben. Die is wat hen betreft te vreemd en dus angstaanjagend.

Sam beseft dat ze zonder hen haar materiaal de vallei niet in krijgt, en vraagt hun enkele van haar instrumenten uit te pakken. Een paar dingen maar, die ze zo meteen nodig heeft. Een daarvan is een fototoestel, en ze maakt meteen een heleboel foto's.

'We moeten toch dichterbij kunnen komen,' zegt ze tegen mij. 'Dit is een heel bijzondere ontdekking. Het bewijst dat hier ooit mensen hebben gewoond, al is dat lang geleden.'

Ik schud het hoofd. 'Waarom zouden mensen hier, zo ver van de beschaving, een vreemde stad neerzetten? En bovendien zo ver van de kust vandaan? En waarom zouden ze huizen van zulke proporties bouwen? Dat slaat toch helemaal nergens op?'

Daar heeft Sam uiteraard geen antwoord op. Ze beperkt zich tot het maken van foto's.

'Ik vrees dat we hier niet lang kunnen blijven,' zeg ik. 'We hebben niet genoeg voorraad.'

Dat beseft ze zelf ook, en ze probeert zo goed en zo kwaad mogelijk op haar schetsen de locatie van deze stad aan te geven. Dat is moeilijk: ze kan geen enkel navigatie-instrument gebruiken omdat de zon onzichtbaar is, en er zijn ook geen andere oriëntatiepunten behalve de heuvel waarop we staan.

'We laten een van de radiozenders hier achter,' zegt ze ten slotte.

'De batterijen redden het nog wel een week of zo. De zender kan ons terug hiernaartoe leiden.'

Dat is wat we doen. De matrozen willen hier trouwens zo snel mogelijk weer weg, en al gauw dalen we de heuvel weer aan de andere kant af en laten we de bizarre stad achter ons.

De terugtocht verloopt zonder problemen. We passeren weer de stenen van basalt die we eerder hebben gezien, en tegen het eind van de derde dag komt ons basiskamp in zicht.

Kapitein Spriet luistert naar mijn verhaal in het salon van De Wanhoop. We zijn er alleen, hij en ik. De bemanning zal wel op de hoogte gebracht worden van wat we in het binnenland hebben gezien, want we kunnen de drie matrozen die zijn meegegaan niet verhinderen de anderen alles te vertellen. Het maakt ook niet zoveel uit. We zitten allemaal samen in dit avontuur.

Spriet zegt weinig over de verdwijning van Timothy. Hij beseft dat we niets konden doen en beaamt dat naar de man zoeken zinloos was geweest in die mist. Het bloedspoor verontrust hem in hoge mate. Hij zal het allemaal opschrijven in het scheepsjournaal.

Sam ontwikkelt haar foto's, en de gebouwen zien er op papier nog vreemder uit dan ze in werkelijkheid waren. Zij en de beide andere wetenschappers onderzoeken ze nauwkeurig, maar zijn niet in staat veel conclusies te trekken. Dat de gebouwen oud zijn, is duidelijk genoeg. Misschien waren ze ooit in goede staat en bewoond, maar dan wel erg lang geleden.

Terwijl de kapitein en ik in het salon zitten, sluipt Bezeke binnen. Ze lijkt op haar hoede. Ze kijkt ons beurtelings aan en gaat dan rechtop in een van de fauteuils zitten. Ze observeert een hoek van